

Posudek vedoucího na práci

**HOMOLKOVÁ, Anna Natálie: *Ciceronova Filipika IX: překlad, analýza rétorických strategií a komentář*.
Bakalářská práce, vedoucí Mgr. Michal Ctibor Ph.D. Praha: FF UK 2023.**

Kolegyně A. N. Homolková (dále jen AH) se ve své bakalářské práci zaměřila na Ciceronovu *Devátou filipiku*, která se zabývá návrhy posmrtných poct pro Servia Sulpicia Rufa, který zemřel během diplomatické cesty k Marku Antoniovi – za cíl si vytkla tuto řeč přeložit, analyzovat a okomentovat. Práci na komentáři i rozboru řeči měla usnadněnu tím, že je k této řeči k dispozici (stále relativně nový) kvalitní a podrobný komentář Gesine Manuwald (Walter de Gruyter 2007).

Struktura práce je následující. V první kapitole (s. 7–16) se zabývá kontextem římské politiky 40. let př. n. l. a rekapituluje také životopis Servia Sulpicia Rufa, nakolik je možné ho rekonstruovat z antických zdrojů (zvláště z *Filippiky IX*, z řeči *Pro Murena*, z Ciceronovy korespondence a dalších zdrojů). Ve druhé kapitole (s. 17–22) představuje soubor Ciceronových *Filippik*. Třetí kapitolu (s. 23–30) tvoří vlastní překlad řeči, doprovázený stručným komentářem ve formě poznámek pod čarou. Poslední, čtvrtou kapitolu (s. 30–36) pak vyplňuje argumentační analýza řeči.

Výsledná podoba práce se nerodila úplně lehce. AH původně měla zájem věnovat se římské astronomii, ale nakonec se rozhodla, že se chce zaměřit na překlad. Společně jsme proto vybrali *Filippiku IX*, protože je to řeč na Ciceronovy poměry krátká a tematicky zajímavá (zcela odlišná od všech ostatních *Filippik*, neboť v ní nejde primárně o Marka Antonia). I z důvodu toho, že kolegyně AH absolvovala první ročníky svého studia v době pandemie (a neměla tedy fyzický kontakt se školou a knihovnou), musela se v průběhu práce teprve seznamovat s fungováním knihovny a dalších akademických institucí, poprvé v životě konzultovala např. tzv. *Realencyklopedii* nebo *Oxford Classical Dictionary* (tyto publikace se mimochodem neobjevují mezi citovanou literaturou, ačkoli z *RE* jsou čerpány odkazy na primární zdroje např. v oddílu obsahujícím biografii Servia Sulpicia a také zkratku *OCD* lze opakovaně nalézt v poznámkách).

AH celkově vykazovala značnou pečlivost, ale přinejmenším zpočátku jí chybělo jisté zaujetí pro téma (přála si překládat, ale vlastně jedno co) a jistá samostatnost, a také její formulace a způsoby citování neodpovídaly akademickým standardům. Během zpracovávání práce však AH udělala velký pokrok – ať už jde o schopnost pracovat samostatně, o jasnější strukturování textu a vyjadřování nebo o práci se sekundární literaturou (nicméně je zde ještě další prostor pro zlepšení).

Sekundární literatury je v práci užito relativně málo – to souvisí i s tím, že studentka neměla o téma vážnější zájem před tím, než si ho zvolila. Vzhledem k tomu, že AH se chystá nastoupit na další bakalářské studium, doufám, že při něm zúročí vše, co se naučila psaním této práce (od time-managementu až po poznání, jak je důležité vybrat si téma, o které má student hlubší zájem).

Po formální i pravopisné stránce má práce dobrou úroveň, je přehledně strukturována, jen občas se objevují nedostatky jako skloňování *Appiem Claudiem Pulcherem* (místo *Pulchrem*, s. 7) nebo stylistické neobratnosti typu:

- *aby konzulem Pansou bylo vybráno vhodné místo pro hrobku* (s. 36) > aby konzul vybral...
- *Philippus... byl druhým členem vyslanectva za Antoniem* (s. 23, pozn. 91) > byl jedním ze členů (nebyli tam hierarchizované pozice)

V závěrečné bibliografii – jak již uvedeno výše – nejsou uvedeny všechny položky, na které se odkazuje v poznámkách (*RE* a *OCD*); u některých monografií pak titul není psán kurzívou (např. Albrecht), to jsou však jen drobnosti.

U obhajoby bych se rád studentky zeptal:

1) co rozumí pod formulací na s. 23, pozn. 92: *V případě proti P. Clodioví Pulcherovi nepodpořil [sc. L. Calpurnius Piso] Cicerona, a díky tomu mu na oplátku byla svěřena do správy provincie Makedonie*. V jakém případě a jak nepodpořil?

2) myslí si, že se v této řeči Cicero zachoval jako dobrý přítel nebo zneužil Sulpiciovu smrt k tomu, aby opět očernil M. Antonia?

Domnívám se, že výsledná podoba práce splňuje nároky kladené na bakalářské práce, a tudíž má být připsána k obhajobě. Vzhledem k výše uvedenému ji navrhuji hodnotit známkou **velmi dobře**.

V Praze

Mgr. Michal Ctibor, Ph.D.

1. 9. 2023